

Å slipe cabochoner på diamantskiver

David Olson bak bordet sitt på Kopparberg messa i år

Sveriges kanskje mest kjente steinsliper, David Olson, ble tvunget til å lære seg alt på nytt. I David og fruens butikk sto før slipemaskinene i kjelleren så når David var i kjelleren og slipte var butikken ubemannet. Men David løste problemet med en egenkomponert slipeteknikk på fasettmaskinen han brukte til fasettering. Slik kunne han lage cabochoner mens han ventet på kundene.

For 13 år siden begynte David og Gun Olssons butikk å få mye reparasjonsjobber når det gjaldt steiner. Mye av dette var veldig enkle jobber som David kunne fikse på et kvarter, bare han hadde tilgang til en slipemaskin. Han hadde allerede en slipemaskin i butikken, men det var en fasettmaskin. Som regel var reparasjons-jobben cabochoner.

Pulver og pasta

Jeg ble tvunget til kanten på fasettmaskinen og slipe horisontalt på diamantskiver som egentlig er laget for fasettsliping, forteller David.

På denne tiden oppdaget David at firmaet Graves hadde en cabochonmaskin i sin katalog som het Cabmate, hvor man brukte fasettskiver og Polypads med diamantpulver eller pasta.

Jeg begynte å bruke samme systemet på fasettmaskinen jeg hadde oppe i butikken. Det gikk utmerket, fort, effektivt og lite eller ikke noe søl forteller David.

Raskt og effektivt med en 100-skive

Teknikken ble billig ettersom fasettskiver er mye billigere enn vertikale diamanthjul beregnet for cabochonsliping.

David foran Tom Hoels nye hus i Kopparberg

– Slik gjør en, enten på en horisontal eller vertikal aksling: Man begynner formingen på en 180-skive. Er skiven tynn, som de vi selger i vår butikk, må man ha en masterskive bak eller under skiven. Det går enda raskere å begynne med en 100-skive, men ripene i steinen blir mye dypere.

Når steinen er ferdig formet setter man på en 1500- eller 1200-skive. Det kan gjerne være en skive som ikke egner seg for fasettsliping lengre. Med denne skiven sliper man bort alle ripene etter 180-skiven. Når man er ferdig er alle ripene borte, men steinen er dekket av mange små fasetteer.

Skiven tar bort fasetter.

Fasettene fjerner man med polypad eller en lærskive og 40-60 mikron diamantpulver og fett.

Jeg bruker vanlig symaskinolja, forteller David. Den polypad som er beregnet på dette trinnet er mørkeblå eller svart og nesten umulig å slite ut. Skiven med diamantpulveret fjerner fasettene meget effektivt og etterlater seg en jevn, ripefri og polerbar overflate.

Poler så med en hvit eller beige polypad og

enten 1 mikron diamantpulver og fett, eller en annen polypad, filtskive og tinnoksid. Ceriumoksid og lærskive kan også brukes.

Prepolish

David fortsetter med å fortelle at man også kan lage en "prepolish" med 1 mikron diamantpulver og siden bruke en annen skive med tinn-, cerium- eller til og med kromoksid.

Enkelte stener behøver bare diamantpulver, som for eksempel charoitt, mens andre gir best resultat med tinnoksid, som steiner av feltspat.

Man må bare prøve seg frem til hva som gir best resultat. Noen ganger kan det lønne seg og ta en ekstra runde med en polypad og 14-20 mikron diamantpulver når man skal jobbe med store flater.

Den største fordelene med systemet er at jeg slipper slipepapir som både er dyrt og ofte går i stykker mens man sliper. Å slippe horisontalt kjennes merkelig til å begynne med, men man venner seg fort til det.

Etter en tekst av David Olson som sto på trykk i den svenske bladet Stenoliten nr. 2 - 1995.

Bjørn